

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 14.02.1980, sp. zn. 7 Tz 57/79, ECLI:CZ:NS:1980:7.TZ.57.1979.1

Číslo: 55/1980

Právní věta: Ani výjimečně malá intenzita násilí nemůže být důvodem pro kvalifikaci činu jako trestného činu krádeže podle § 247 tr. zák., protože o takový trestný čin může jít jen v případě, že se pachatel zmocní cizí věci bez použití jakéhokoliv násilí, resp. pohrůžky bezprostředního násilí. Nižší intenzita násilí pouze snižuje stupeň nebezpečnosti trestného činu loupeže pro společnost, což lze vyjádřit při ukládání trestu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 14.02.1980

Spisová značka: 7 Tz 57/79

Číslo rozhodnutí: 55

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Krádež, Loupež

Předpisy: 140/1961 Sb. § 40

§ 234 odst. 1

§ 247 odst. 1 141/1961 Sb. § 225 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 55/1980 sb. rozh.

Ani výjimečně malá intenzita násilí nemůže být důvodem pro kvalifikaci činu jako trestného činu krádeže podle § 247 tr. zák., protože o takový trestný čin může jít jen v případě, že se pachatel zmocní cizí věci bez použití jakéhokoliv násilí, resp. pohrůžky bezprostředního násilí. Nižší intenzita násilí pouze snižuje stupeň nebezpečnosti trestného činu loupeže pro společnost, což lze vyjádřit při ukládání trestu.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze 14. 2. 1980 sp. zn. [7 Tz 57/79.](#))

Nejvyšší soud ČSR v řízení o stížnosti pro porušení zákona zrušil rozsudek okresního soudu v Ostravě ze dne 3. května 1979 sp. zn. 9 T 123/79 ve výroku o vině obviněných M. G. a D. G. trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. a ve výroku o trestu a okresnímu soudu v Ostravě přikázal, aby věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Ostravě ze dne 3. května 1979 sp. zn. 9 T 123/79 byli obvinění M. G. a D. G. kromě jiného uznáni vinnými trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák., spočívajícím podle napadeného rozsudku v tom, že dne 7. února 1979 kolem 23.00 hodiny v Ostravě - Vítkovicích na Kutuzovově ulici poblíže železničního přejezdu obviněný M. G. uchopil M. B. za klopky kabátu, přitlačil ho ke zdi domu, počal ho osahávat po oděvu, přivolal po cikánsky obviněnou D. G., která na jeho upozornění vzala M. B. peněženku a z ní mu odcizila částku 170,- Kčs; peněženku mu potom vrátila, přičemž poškozenému dále odcizili zapalovač a cigarety zn. Clea.

Tento rozsudek se stal pravomocným dne 28. června 1979, kdy oba obvinění vzali podaná odvolání ve veřejném zasedání u krajského soudu v Ostravě zpět.

Proti uvedenému rozsudku okresního soudu v Ostravě podal v šestiměsíční lhůtě, uvedené v ustanovení § 272 tr. ř., ministr spravedlnosti České socialistické republiky v neprospěch obviněných stížnost pro porušení zákona proti výroku, jímž byli obvinění uznáni vinnými posléze rozvedeným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. Dovozuje, že skutek obviněných ze dne 7. února 1979 vůči M. B. měl být právně hodnocen jako trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák.

Nejvyšší soud České socialistické republiky shledal, že zákon byl porušen.

Je třeba přisvědčit stížnosti pro porušení zákona, že jednání obviněných ze dne 7. února 1979 vůči M. B., skutkově jinak správně v napadeném rozsudku zjištění, vykazuje po právní stránce již znaky skutkové podstaty trestného činu loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák.; na tuto možnost přísnějšího posouzení jednání obviněných podle § 225 odst. 2 tr. ř. okresní soud v hlavním líčení upozornil oba obviněné. Avšak přes toto upozornění je uznal vinnými toliko trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák., aniž v odůvodnění rozsudku rozvedl, jaké právní úvahy jej k takovému závěru o vině obviněných vedly.

Podle svědectví poškozeného M. B., shodně podaného v přípravném řízení i u hlavního líčení, nabízel obviněný M. G. cestou od restaurace U železáren v Ostravě - Vítkovicích dne 7. 2. 1979 poškozenému možnost mít cikánské děvče, ale poškozený takovou možnost odmítl. Potom ho obviněný sledoval cestou k železničnímu přejezdu a tam ho uchopil za klopky kabátu, přitlačil ke zdi blízkého domu, osahával ho po kapsách a tázal se ho, zda má peníze. Když obviněný zjistil pohmatem, že poškozený má v zadní kapse kalhot peněženku, přivolal po cikánsky obviněnou D. G., která poškozenému peněženku vytáhla, a tak mu oba odcizili částku 170,- Kčs, zapalovač a cigarety, které byly po zásahu orgánu VB u obviněného nalezeny. Svědek M. B. vysvětlil, že se nebránil též proto, že ve vzdálenosti 10 - 15 metrů stála skupinka mladých lidí.

Pravdivost tohoto údaje svědka M. B. potvrzuje výpověď obviněné D. G. u hlavního líčení, kde uvedla, že od skupinky osob, s nimiž se bavila, ji po cikánsky odvolal obviněný M. G. se sdělením, že poškozený má peníze, a že zároveň viděla, jak M. G. „šacoval“ muže opřeného o zeď domu u závor a že mu pak skutečně vytáhla peněženku z kalhot. Skutečnost, že oba obvinění šli za poškozeným a že poblíže nich stálo více osob, potvrdilo též svědectví E. F., které bylo u hlavního líčení přečteno. Tato zjištění ukazují, že poškozený M. B. nekladl obviněným při odcizování peněz a věcí odpor jen ze strachu, aby nebyl zbit, vědom si toho, že sám ovlivněn alkoholem je napaden dvěma osobami, přičemž poblíže stojí několik dalších osob, které patří k obviněným.

I když užití násilí v konkrétním případě nebo pohrůžka bezprostředního násilí má mírnější formu, jde za splnění ostatních znaků skutkové podstaty § 234 odst. 1 tr. zák. o loupež, pokud čin obecně dosahuje intenzity nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Nižší intenzita násilí, popř. pohrůžky bezprostředním násilím jenom snižují stupeň nebezpečnosti trestného činu loupeže pro

společnost. Jestliže by tato intenzita byl výjimečně malá mohla by být případně i důvodem k uložení trestu s použitím ustanovení § 40 tr. zák. pro výjimečné okolnosti případu. Avšak ani výjimečně malá intenzita násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v takovém případě nemůže být důvodem pro kvalifikaci činu jen jako krádeže podle § 247 tr. zák., protože o takový trestný čin může jít jen v případě, že by si pachatel přivlastnil věc jejím zmocněním vůbec bez použití jakéhokoliv násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí proti jinému občanu. O tom, jak intenzivního násilí je u trestného činu loupeže třeba použít, rozhodují konkrétní okolnosti případu včetně intenzity odporu poškozeného. Je-li intenzita odporu nepatrná (v daném případě dokonce nijak neprojevená mimo slovní obrany, že „nemá peníze“), může být považováno za násilí ve smyslu znaku trestného činu loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. i poměrně málo intenzivní donucování napadeného k trpění takové činnosti dvou spolupachatelů, které má vést ke zmocnění se věci napadeného. O spáchání trestného činu loupeže společným jednáním podle § 9 odst. 2 tr. zák. (společné naplnění znaků příslušného ustanovení zvláštní části trestního zákona podle § 234 odst. 1 tr. zák.) jde tehdy, když každý ze spolupachatelů svým jednáním naplnil všechny náležitosti jednání uvedené v § 234 odst. 1 tr. zák., anebo tehdy, když každý ze spolupachatelů naplnil jen některý ze znaků jednání uvedeného v § 234 odst. 1 tr. zák. Obviněný M. G. držel poškozeného za klopy kabátu a tlačil ho ke zdi domu, zatímco obviněná D. G. mu odcizila peníze. U každého z obviněných byl společný úmysl zmocnit se peněz a věcí poškozeného za použití násilí, event. pohrůžky bezprostředním násilím.

Společné jednání obviněných vůči poškozenému M. B. mělo být proto posouzeno jako trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák., spáchaný ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák., a nikoliv jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák.